

Proces De Gelder legt zwakte justitie bloot

De levenslange celstraf voor Kim De Gelder stemt bijna iedereen opgelucht. Wel roepen vooraanstaande psychiaters justitie op om het systeem van toerekeningsvatbaarheid dringend te hervormen.

Tranen van opluchting rolden er gisteren in het Gentse hof van assisen nadat Kim De Gelder toerekeningsvatbaar werd verklaard op het moment van zijn moordpartijen en bijgevolg ook schuldig over de gehele lijn. De Gelder moet levenslang in de gevangenis blijven. Hijzelf bleef onbewogen bij het voorlezen van het arrest. Tevoren had hij wel, voor het eerst, zijn excuses aangeboden aan de slachtoffers. "Wegens zijn dubbel profiel van serie- en massamoordenaar is De Gelder uiterst gevaarlijk voor de maatschappij", leest de motivering van de jury, die duidelijk uitsloot dat De Gelder handelde in een vlaag van krankzinnigheid of geestesstoornis. Het proces spitste zich de voorbije weken toe op de vraag of De Gelder al dan niet toerekeningsvatbaar is of was. Die kwestie speelt een doorslaggevende rol in de beslissing om de dader te interneren dan wel tot (maximale) celstraf te veroordelen. Psychiaters en psychologische experts van justitie en van de verdediging waren het oneens met elkaar in hun beoordeling. Uit hun meningsverschil komt de vaststelling naar voren dat het tweeledige juridische criterium - toerekeningsvatbaar of niet - niet meer voldoet. Na de zaak-De Gelder blijft dan ook de ongemakkelijke vraag hangen of de wetgeving ter zake niet moet worden hervormd. Vele psychische experts zelf zijn daar voor gewonnen en pleiten voor een hervorming naar Nederlands model, dat een eensluidend maar genuanceerd oordeel mogelijk maakt. "Wij pleiten voor een systeem met glijdende schalen, waarbij men kan kiezen tussen verschillende categorieën van toerekeningsvatbaarheid", stelden psychiaters Philippe Van Peteghem en Inge Jeandarme, coördinatoren van de sectie forensische psychiatrie van de Vlaamse Vereniging voor Psychiatrie. "Dit systeem is flexibeler en vermijdt dat psychiaters in zwart of wit vervallen, zoals nu het geval is in het proces-De Gelder." Ook de voorzitter van het Gentse assisenhof, Koen Defoort, riep aan het einde van het proces op om de wet uit te voeren die de mogelijkheden van de forensische psychiatrie zou uitbreiden. "In dit proces heeft de forensische psychiatrie een belangrijke invloed gehad. Op dat vlak kan er in ons land nog heel wat verbeteren." De betreffende wet wacht al sinds 2007 op uitvoering. >>2-3, 33

